

Välfärdsberättelse

Årlig rapport
2023

Innehåll

Inledning.....	3
1 VÄLFÄRD ANVISAD AV INDIKATORER OCH ANDRA UPPGIFTER	5
Ekonomi och livskraft	5
Ekonomi.....	5
Livskraft.....	8
Befolkningens välmående – Barn, unga, personer i arbetsför ålder, äldre.....	10
Skolhälsoenkätens resultat.....	10
Move-mättningsresultat.....	12
Motions- och hälsovanor bland den vuxna befolkningen, resultat av invånarenkät.....	13
Kommunförbundets välfärdsindikator.....	18
Välfärdsplan för äldre 2023 - 2025	20
Kommunens tjänster	20
Kulturverksamhet som främjar välfärden och hälsan.....	20
Främjande av välfärd och hälsa i kommunledningen	21
Servicenöjdhetenkät.....	22
2 BEDÖMNING AV INSATSONRÅDEN, MÅL OCH ÅTGÄRDER I VÄLFÄRDSPLANEN 2022–2025	23

Inledning

Kommunens lagstadgade uppgift är att främja sina invånares välfärd. Främjandet av välfärden förverkligas i stadens alla tjänster. Lagen om ordnande av social- och hälsovård ålägger kommunerna att följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. Fullmäktige i kommunen ska årligen lämnas en rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits.

Stadsfullmäktige godkände 10.10.2022 § 455 Karleby stads välfärdsplan 2022 - 2025. Välfärdsplanens mål lyfts fram ur stadsstrategin för 2022–2025. Målen har grupperats till helheter som består av upplevelser, barnvänlighet, hållbar utveckling och fungerande arbetsmarknader. Utgående från välfärdsområdet Soites välfärdsplan har man som teman lyft fram hälsosam livsstil, främjande av tryggheten, främjande av mental hälsa samt barns och ungas välfärd. Utöver dessa har som teman valts främjande av inkludering och ökande av allmän välfärd. I välfärdsplanens åtgärder fäste man uppmärksamhet vid orosmoment i anknytning till invånarnas välfärd. Åtgärderna har också samband med de åtgärder som införts i Targetor, ett verktyg för strategisk ledning. En ansvarig part har utsetts för varje åtgärd, likaså ett sätt att följa upp hur åtgärden förverkligas så att förverkligandet kan följas upp på årsnivå. Under den årliga granskningen är det också möjligt att lägga till nya åtgärder och på motsvarande sätt ta bort redan förverkligade åtgärder.

Karleby stads välfärdsarbetsgrupp ansvarar för beredningen och utarbetandet av den årliga välfärdsberättelsen. Välfärdsarbetsgruppen är en tväradministrativ arbetsgrupp som utses av stadsdirektören. Arbetsgruppens sammansättning 2023 har varit följande:

- Djupsund Ronnie (ordf.), chef för svenskspråkiga undervisningstjänster
- Kauppi Sanna (sekr.), välfärdscoordinator
- Isosaari Piia, strategichef
- Cainberg Päivi, stadsplaneringschef
- Harju Jukka, trafikingenjör
- Järvenpää Jussi, utvecklingschef
- Fraktman Pia, ungdomsdirektör
- Kytölaakso Kai, direktör för småbarnspedagogik
- Levijoki Sanna-Mari, sysselsättningschef
- Nyqvist Lotta, idrottsdirektör
- Purontaus Sampo, kulturdirektör
- Tornikoski Mikko, ekonomidirektör
- Sangi Sini, stadsträdgårdsmästare
- Sarkkinen Mika, utvecklingschef, bildning
- Vuorinen Titta, marknadsförings- och kommunikationscoordinator
- Jutta Koivuniemi, ansvarsområdeschef, städ- och matservice
- Nevalainen Henri, utvecklingsplanerare (hyte), Soite
- Pinja Haka, ungdomsfullmäktige
- Iiris Hakunti, ungdomsfullmäktige

Välfärdsarbetet har koordinerats av välfärdscoordinator Sanna Kauppi. Välfärdsarbetsgruppen har sammanträtt regelbundet 8 gånger under 2023.

UNICEF beviljade Karleby i juni 2023 erkännandet Barnvänlig kommun för andra gången, vilket var betydelsefullt för välfärdsarbetet för barn och unga år 2023. Arbetet för Barnvänlig kommun inleddes i Karleby 2017 och staden beviljades det första erkännandet hösten 2020. Det nu beviljade erkännandet gäller i fyra år. Välfärdsarbetet år 2023 påverkades av att välfärdsområdena inledde sitt arbete 1.1.2023. Reformen har påverkat välfärdsarbetet och samarbetets kontaktytor i anslutning till den.

Välfärdsberättelsen, den årliga rapporten 2023 har sammanställts i mars-april 2024 och i arbetet har i så stor utsträckning som möjligt utnyttjats tillgänglig välfärdsinformation och välfärdsindikatorer. Det bör beaktas att statistikuppgifter som gäller 2023 uppdateras långsamt under 2024. En del av uppgifterna får vi redan i januari-april, medan en del uppdateras först senare under året. Tidtabellerna för publicering medför tidsmässig variation i välfärdsberättelsen och målet har varit att ta fram ny information som publicerats efter att förra årets välfärdsberättelse blev färdig. På grund av detta gäller en del av statistikuppgifterna år 2022, men uppgifterna tas fram för första gången i välfärdsberättelsen.

1 Välfärd anvisad av indikatorer och andra uppgifter

EKONOMI OCH LIVSKRAFT

Ekonomi

Stadens resultat 2023 visade som väntat överskott. Bokslutet är det fjärde bokslutet i rad som visar överskott för staden och affärsverket. Det här är bara en kortvarig hjälp då stadens finansieringsbas samtidigt smalnar i och med försvagade skatteprognoser och tilläggsnedskärningar av statsandelar. Löneuppgörelserna år 2023 ökar också väsentligt personalkostnaderna. Det kan konstateras att även om den offentliga ekonomins lägesbild redan länge varit grå i Finland så försvagades den ytterligare år 2023. Staten, kommunerna och välfärdsområdena har ekonomiska problem.

Det allmänna ekonomiska läget syns också i stadens ekonomi. Även om löneuppgörelserna senaste vår utgör en av de viktigaste posterna som ökar kostnaderna syns konsekvenserna av inflationen också i andra utgiftsposter. Särskilt kostnaderna för köp av tjänster och räntekostnaderna har ökat.

Liksom tidigare år är det med tanke på Karleby stads ekonomiska utveckling de framtida åren av avgörande betydelse att driftsekomin utvecklas måttligt och att årsbidraget ligger på stadig grund. Årsbidragets storlek definierar tillsammans med investeringsprogrammet hur stadens skulder och ansvar utvecklas även i framtiden. Årsbidraget kommer dock att minska drastiskt framtida år i och med att finansieringsbasen försvagas och kostnaderna ökar väsentligt. Det här leder till tryck vad gäller finansiering av investeringar och utgör en central orsak till varför också stadens lånestock kommer att öka framtida år.

Vad gäller stadens investeringar inleddes två betydande projekt. På Biskopsbacken i Karleby färdigställs år 2025 ett allaktivitetshus som kommer att betjäna sammanlagt över tusen daghemsbarn, skolelever och arbetstagare. I sinom tid flyttar elever och barn från flera olika skolor och daghem in i byggnaden. I byggnaden kommer också att finnas lokaler för ungdomsväsendet och elevvården samt ett produktionskök som tillverkar mat också för flera andra enheter och förbättrar på så sätt matförsörjningens leveranssäkerhet. Projektet valdes också till Kommunfinansierings gröna föregångare 2023. Också Karleby Idrottspark Ab:s projekt med idrotts- och evenemangsparken övergick i byggfasen.

Beredningen av AN24-reformen fortsatte målmedvetet mot bildandet av Mellersta Österbottens sysselsättningsområde. Reformen träder i kraft 1.1.2025. Reformen skapar dock osäkerhet särskilt med tanke på om statsandelarna för den kommer att täcka kostnaderna för tjänsterna som överförs och om ansvarskommunen även här blir nettobetalare. Osäkerhet om framtiden skapar också reformen av statsfinansieringssystemet, som träder i kraft 1.1.2026, samt fastighetsskattereformen.

Något positivt parallellt med hur den urbana ekonomin utvecklas medför dock regionens investeringsutsikter, befolkningsutvecklingen samt de planerade vindkraftsprojekten, som om de förverkligas förbättrar stadens ekonomiska balans.

Även om stadens ekonomiska utvecklingsutsikter 2024 tydligt har försämrats utvecklas staden målmedvetet men på ett ekonomiskt hållbart sätt i enlighet med stadsstrategin. Med tanke på ekonomin står befolkningsutvecklingen och sysselsättningen fortfarande i nyckelposition. I rådande ekonomiska läge är det dock inte lätt att utveckla staden utan det krävs noggrann samt planmässig ekonomihushållning med

beaktande av det ekonomiska läget. Staden vill även i fortsättningen erbjuda sina invånare hållbara tjänster av hög kvalitet.

(1000)	BS 2023	BS 2022	BS 2021
VERKSAMHETSINTÄKTER	36 741 €	47 208 €	46 265 €
VERKSAMHETSKOSTNADER	-166 090 €	-357 331 €	-339 800 €
VERKSAMHETSBIDRAG	-129 349 €	-310 123 €	-293 535 €
SKATTEINKOMSTER	124 792 €	221 336 €	212 247 €
STATSANDELAR	32 917 €	109 212 €	102 594 €
FINANSIERINGSINTÄKTER OCH -KOSTNADER	-2 112 €	3 896 €	-568 €
ÅRSBIDRAG	26 248 €	24 322 €	20 738 €
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-17 897 €	-15 518 €	-14 609 €
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER	0 €	0 €	212 €
RESULTAT	8 351 €	8 804 €	6 341 €
FÖRÄNDRING AV AVSKRIVNINGSDIFFERENS	378 €	381 €	384 €
FÖRÄNDRING AV RESERVER	1 621 €	-181 €	-294 €
FÖRÄNDRING I FONDER	0 €	-550 €	-750 €
ÖVER-/UNDERSKOTT	10 350 €	8 454 €	5 681 €
Nyckeltal	BS 2023	BS 2022	BS 2021
Årsbidrag / avskrivningar, %	147 %	157 %	142 %
Invånarantal	48 299	48 006	47 915
Lånestock	232 492	235 633	228 119
Lånestock och hyresansvar	285 149	294 290	283 669
Lånestock per invånare	4 814	4 905	4 761
Lånestock och hyresansvar per invånare	5 904	6 130	5 920
Relativ skuldsättning, %	133,9 %	71,8 %	71,6 %
Soliditetsgrad, %	46,7 %	45,1 %	45,3 %
Inkomstskattesats	8,86	21,50	21,50
Skatteinkomster per invånare	2 584 €	4 611 €	4 430 €

Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa, dvs. HYTE-koefficient

För kommunerna infördes från ingången av 2023 en tilläggsdel till statsandelen för främjande av välfärd och hälsa, en HYTE-koefficienten. HYTE-koefficienten är ett incitament som innebär att storleken på kommunfinansieringens statsandel delvis fastställs enligt det arbete de utför för främjandet av hälsa och välfärd. Med detta vill man säkerställa kommunernas aktiva verksamhet för att främja invånarnas hälsa och välfärd även efter social- och hälsovårdsreformen.

Det är viktigt att kommunerna belönas för ett effektivt främjande av hälsa och välfärd, eftersom en välmående befolkning är en förutsättning för kommunens och välfärdsområdets livskraft. För att dämpa ökningen av social- och hälsovårdskostnaderna krävs det dessutom att hälsa och välfärd i stor utsträckning främjas i människornas vardagsmiljöer. Utbildning, motions-, mat- och kulturtjänster, planläggning, trafikarrangemang och många andra kommunala uppgifter skapar förutsättningar för befolkningens hälsa och välfärd.

Tilläggsdelens storlek bestäms utifrån två slags indikatorer: processindikatorer som beskriver verksamheten och resultatindikatorer som beskriver resultaten. Indikatorernas tillämpning bedöms regelbundet och de kommer inte alltid att vara desamma.

Hyte-koefficienten i Karleby euro/invånare 2020–2023:

2020	2021	2022	2023
19,2	19,2	20,4	20,1

Bild. Hyte-koefficientens (euro/invånare) utveckling i Karleby 2020–2023. Indikatorn anger värdet på HYTE-koefficienten omvandlat i euro per invånare.

Karleby i förhållande till jämförelsekommunerna – HYTE-koefficienten euro /invånare:

Karleby	20,1
Seinäjäki	19,9
S:t Michel	19,7
Borgå	20,7

Tabell. Hyte-koefficienten euro/invånare 2023. (Sotkanet.fi)

Den summa som fördelas på basis av HYTE-koefficienten är inte öronmärkt utan har en allmän täckning, dvs. ingår i den statsandel som kommunen får. Kommunen kan använda summan för att sköta de uppgifter som anges i grunderna för statsandelen.

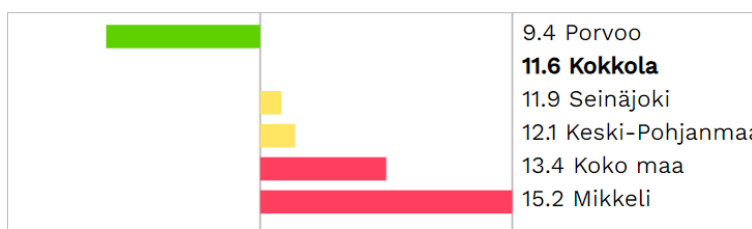
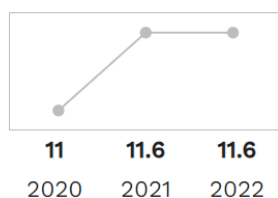
Enligt situationen i nuläget får Karleby på basis av HYTE-koefficienten 958 500 € år 2024.

Livskraft

Befolkning

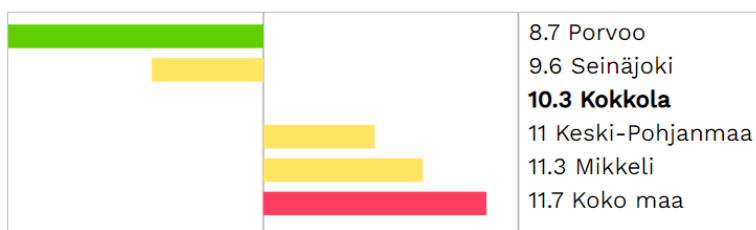
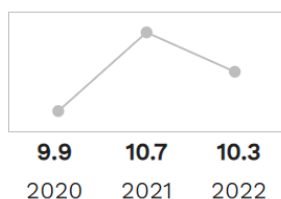
Befolkningsutvecklingen i Karleby har varit positiv de föregående åren. 2023 ökade befolkningen ytterligare med 293 personer (Statistikcentralens förhandsuppgift) och således uppgick antalet invånare i Karleby till 48 299 i slutet av 2023.

Karlebys allmänna låginkomstkvot har hållits på samma nivå som 2021 på 11,6 procent. Indikatorn visar den procentuella andelen personer som bor i hushåll med låga inkomster av alla personer som bor i området. Av jämförelsekommunerna har bara Borgå än lägre allmän låginkomstkvot, 9,4 procent. Hela landets allmänna låginkomstkvot är 13,4 procent.

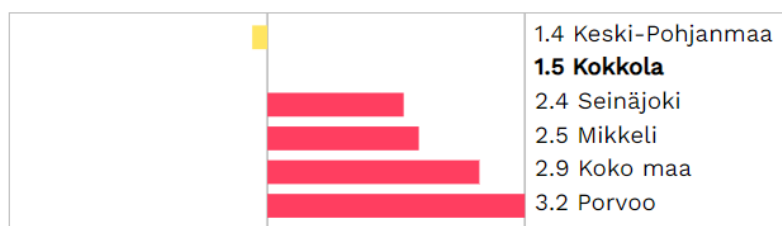
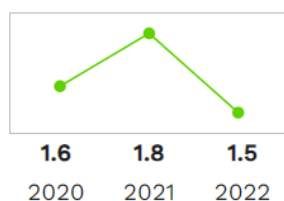
Kurva: Allmän låginkomstkvot 2020 - 2022

Andelen barn i låginkomstfamiljer minskade däremot något från 10,7 procent till 10,3 procent. Indikatorn visar den procentuella andelen för personer under 18 år som bor i hushåll med låga inkomster av alla personer under 18 år bosatta i området. Av jämförelsekommunerna var S:t Michels låginkomstkvot (11,3 %) större än Karleby. Hela landets låginkomstkvot är 11,7 procent.

Kurva: Allmän låginkomstkvot 2020 - 2022

Andelen långvariga 18–24-åriga utkomststödstagare av befolkningen har minskat något, från 1,8 procent till 1,5 procent. Andelen långvariga utkomststödstagare är i Karleby lägre än i jämförelsekommunerna och i hela landet.

Kurva: Andelen långvariga 18–24-åriga utkomststödstagare av befolkningen 2020–2022

Andelen långvariga 25–64-åriga utkomststödstagare har minskat något. Indikatorn anger procentandelen 25–64-åriga långtidsklienter (referensperson och make/maka) som bor i hushåll som fått utkomststöd av hela befolkningen i samma ålder under kalenderåret. Som befolkningsuppgift används uppgiften från årets sista dag. Andelen långvariga utkomststödstagare är mindre i Karleby än i jämförelsekommunerna och i hela landet.

Kurva: Andelen långvariga 25–64-åriga utkomststödstagare av befolkningen 2020–2022

Sysselsättning

När det gäller skötseln av sysselsättningen följde Karleby samma trender som området för NTM-centralen i Österbotten. Inom NTM-centralen i Österbotten fanns i slutet av december 2023 sammanlagt 8 621 arbetslösa arbetssökande. Det är 1 197 (+16,1 %) flera än året innan. I Karleby är motsvarande siffror 2 164 arbetslösa arbetssökande av vilka antalet män ökade under året med 168 personer och antalet kvinnor med 60 personer.

Antalet heltidspermitterade inom NTM-centralens område uppgick till 1 462, dvs. 429 flera än året innan (+ 41,5 %). För Karlebys del har antalet permitterade fortsatt att öka från fyra personer år 2021 till 170 personer år 2022 och 280 personer år 2023. Det syns en viss försiktighet i företagets verksamhet och anställningsförhållanden för viss tid förlängdes inte efter årsskiftet eller så hade företaget permitterat arbetstagare.

Antalet unga arbetslösa började öka inom området för NTM-centralen i Österbotten. Antalet under 25-åriga arbetslösa ökade med 214 från året innan (+23,4 %). I Karleby ökade antalet under 25-åriga arbetslösa med 62 personer.

Antalet långtidsarbetslösa inom NTM-centralens område ökade med 106 personer från året innan (+ 5,6 %) och också i Karleby var riktningen densamma eftersom antalet långtidsarbetslösa ökade med 59 personer.

För Karleby stads del uppgick arbetsmarknadsstödet kommunandelar år 2021 till sammanlagt 3 287 883 euro, år 2022 till 3 002 585 euro och år 2023 ökade arbetsmarknadsstödet kommunandelar till 3 265 394 euro. 2023 ökade utgifterna med 262 089 euro jämfört med året innan. Även om långtidsarbetslösheten antalsmässigt inte radikalt har ökat, har antalet sådana personer som erhållit arbetsmarknadsstöd i över 1 000 dagar ökat med ca 10 personer under året. Staden ersätter staten 70 procent av dessa personers arbetsmarknadsstödsutgifter.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften inom området för NTM-centralen i Österbotten var det lägsta i det finländska fastlandet (7,6 %). Hela landets motsvarande andel var 11,2 procent. Jämfört med november ökade arbetslöshetsgraden med 1,1 procentenheter inom området för NTM-centralen i

Österbotten och med 1,2 procentenheter i hela landet. Karlebys arbetslöshetsprocent var 9,9 i slutet av 2023.

Uppgifterna framgår av arbets- och näringsministeriets Arbetsförmedlingsstatistik. Nedan en sammanställning av uppgifterna som beskriver sysselsättningen i Karleby 2021 - 2023.

Indikator/År	12/2021	12/2022	12/2023
Arbetskraft	21 688	21 854 pers. (+166)	21 832 (-22)
Arbetslösa arbetssökande, andel av arbetskraften % och sammanlagt antal	8,6 %, 1 864 pers.	8,9 %, 1 937 pers. (+73)	9,9 % 2164 pers. (+227)
Kvinnor/Män	1 096 M /768 K	1 189 M (+93) / 748 K (-20)	1356 M (+167) / 808 K (+60)
Under 20-åriga arbetslösa	66 pers.	75 pers. (+9)	100 pers. (+25)
Under 25-åriga arbetslösa	286 pers.	311 pers. (+25)	373 pers. (+62)
Över 50-åriga arbetslösa	620 pers.	620 pers.	659 pers. (+39)
Långtidsarbetslösa, varit arbetslösa över ett år	632 pers.	600 pers. (-32)	659 pers. (+59)
Långtidsarbetslösa, fått arbetsmarknadsstöd i över 1000 dagar	265 pers. (01/2022)	291 pers. (+26)	308 pers. (+17)
Funktionshindrade och långtidssjuka	333 pers.	301 pers. (-32)	281 pers. (-20)
Aktiveringsgrad	30,6 %	31,3 %	29,5 %
Aktiveringsgrad unga, under 29-åringar	23,3 %, 20-24-åringar 34,7 %, 25-29-åringar	24,1 %, 20-24-åringar 37,8 %, 25-29-åringar	24,4 %, 20-24-åringar 38,1 %, 25-29-åringar
Antalet lediga arbetsplatser	1 389	1 149 st. (-240)	1074 st. (-75)
Sysselsättningsgrad	75,9%	73,8 %	73,6 %

Bild. Uppgifter som beskriver sysselsättningen i Karleby 2021 - 2023 (Sysselsättningsöversikt, NTM-centralen i Österbotten)

BEFOLKNINGENS VÄLMÅENDE – Barn, unga, personer i arbetsför ålder, äldre

Skolhälsoenkätens resultat

Institutet för hälsa och välfärd THL genomför en riksomfattande skolhälsoenkät vartannat år. Enkäten ger mångsidig kommunspecifik information om barns och ungas välbefinnande, hälsa, skolgång och tillgång till hjälp. Den senaste enkäten gjordes våren 2023 och dess resultat publicerades i september 2023. I Karleby

besvarades enkäten av nästan 2 700 barn och unga. Enkäten besvarades av årskurserna 4 och 6, 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt 1:a och 2:a årets studerande i gymnasiet och yrkesläroanstalter. Hösten 2023 sammanställdes en separat rapport av resultaten i Karleby. Den har presenterats för nämnden för undervisning och fostran samt kultur- och fritidsnämnden. Den finskspråkiga rapporten kan läsas här: <https://www.kokkola.fi/sv/filer/enkaten-halsa-i-skolan-2023-karlebys-resultat/>

Viktigaste positiva och oroväckande faktorer i ljuset av skolhälsoenkäten 2023 i Karleby är:

	Positivt	Oroväckande
Nöjdhet med livet och hobbyer	<ul style="list-style-type: none"> • De flesta är nöjda med sitt liv. • Nästan alla har en hobby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Flickor är mer missnöjda med sitt liv än pojkar på alla studienivåer.
Upplevd hälsa, levnadsvanor och beroende	<ul style="list-style-type: none"> • De flesta anser att deras hälsa är god. • Andelen elever som rör på sig i minst en timme varje dag har ökat i de högre årskurserna under de senaste sex åren. 	<ul style="list-style-type: none"> • En tredjedel av eleverna i de högre årskurserna och de studerande på andra stadiet äter inte skollunch. • På alla studienivåer upplever flickor oftare än pojkar att deras hälsotillstånd är medelmåttligt eller dåligt. • Allt fler har försökt tillbringa mindre tid på nätet utan att lyckas. • Nästan hälften av eleverna i de högre årskurserna uppskattar att det är lätt att skaffa droger i Karleby.
Psykiskt välbefinnande, sociala relationer och delaktighet	<ul style="list-style-type: none"> • Största delen upplever sig vara en viktig del av både skol- och klassgemenskapen 	<ul style="list-style-type: none"> • I de högre årskurserna och i gymnasiet ökade skoltröttheten avsevärt under coronatiden och den har ännu inte återgått till nivån före pandemin. • Flickornas andel av de som känner ångest och ensamhet är betydligt större än pojkarnas.
Trygg uppväxtmiljö	<ul style="list-style-type: none"> • Fortgående mobbning är ovanligt bland de studerande på andra stadiet. • Allt färre elever i de högre årskurserna upplever fysiskt våld av föräldrarna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Av eleverna i lägre årskurserna upplever 8 procent regelbunden mobbning.

Move-mätningens resultat

Move! är ett riksomfattande mätning- och responssystem för den fysiska funktionsförmågan som är avsett för elever i årskurserna 5 och 8 inom den grundläggande utbildningen. Det centrala syftet med systemet är att uppmuntra eleverna att på egen hand ta hand om den fysiska funktionsförmågan.

Move!-systemet mäter:

- fysiska egenskaper (uthållighet, snabbhet, styrka och rörlighet)
- motoriska färdigheter (balans, rörelse och redskapshandling)
- perceptionsmotoriska färdigheter

Move!-mätningarna ger beslutsfattare information om hur åtgärder för främjande av motion, hälsa och välbefinnande kan förbättras samt för uppföljning på nationell, välfärdsområdes-, landskaps- och kommunal nivå.

Move!-resultat för den fysiska funktionsförmågan bland elever i årskurserna 5 och 8:

		årskurs 5					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Karleby (%)		46,2	52,3	38,3	37,2	40,8	42,1
Hela landet (%)		36,5	37,7	38,4	37,6	38,4	37

Vad gäller årskurs 5 har 42,1 procent av eleverna i Karleby en fysisk funktionsförmåga som ligger eventuellt på en nivå som förbrukar eller inverkar skadligt på hälsa och välbefinnande. Resultatet för Karleby är över 5 procent svagare än för hela landet.

		årskurs 8					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Karleby (%)		41,2	35	36,9	50	48,3	43,7
Hela landet (%)		39	37,6	39,2	40,9	41,2	40,1

För elever i årskurs 8 är situationen ännu något sämre än i årskurs 5 och även jämfört med hela landets resultat är resultatet i Karleby svagare. Resultaten blev dock bättre jämfört med året innan.

När resultaten granskas fäster man uppmärksamhet vid att resultaten varierar också olika år. Exempelvis var det totala resultatet för den fysiska funktionsförmågan bland årskurs 8 i Karleby 36,9 procent år 2020 medan motsvarande siffra år 2021 var 50,0. Det kan antas att resultatens stora variation delvis kan förklaras med hur pigga och motiverade eleverna var under mätningdagarna samt eventuella andra faktorer som anknyter till mätningssituationen. I det stora hela kan det dock konstateras att utgående från Move!-resultaten är det skäl att vara oroad över barns och ungas försvagade fysiska funktionsförmåga.

Motions- och hälsovanor bland den vuxna befolkningen

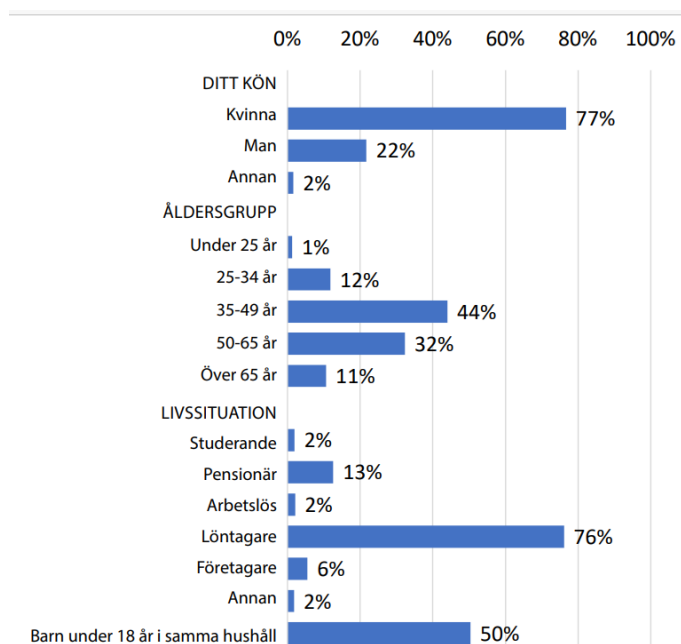
Enkäten om motions- och hälsovanor bland den vuxna befolkningen har genomförts i samarbete mellan 14 kommuner. De kommuner som har deltagit i enkätelheten och antalet personer per kommun som har svarat på enkäten visas i tabellen nedan. Med hjälp av enhetliga frågesektioner har man fått jämförbar information om faktorer som hör samman med den vuxna befolkningens välbefinnande och hur nöjda den vuxna befolkningen är med de lokala motionstjänsterna.

Enkäterna genomfördes elektroniskt i Karleby och även i de övriga kommunerna under mars och april 2023. Enkäterna fanns på städernas egna webbplatser. Expertföretaget North Sport Consulting svarade för enkätens praktiska genomförande.

I Karleby svarade 1 158 stadsbor på enkäten inom den utsatta tiden. Vad gäller bakgrundsvariationer visas fördelningen mellan svararen i Karleby i kolumnen nedan. I denna resultatsammanfattning undersöks resultaten i första hand via bakgrundsvariationer enligt kön och åldersgrupp. I undersökningen har åldersgrupperna sammanfattats till tre grupper; under 35 år, 35–65 år och över 65 år.

KOMMUN	ANTAL SVARARE / invånarenkät	ANTAL SVARARE / / personalenkät	SAMMAN- LAGT
Hattula	343	-	343
Tavastehus	391	-	391
Kervo	612	-	612
KARLEBY	1158	-	1158
Kouvola	382	817	1199
Villmanstrand	588	-	629
St. Mickel	969	-	969
Näddendal	442	285	727
Orivesi	228	96	324
Borgå	691	234	925
Seinäjäki	917	-	917
Tusby	397	-	397
Nystad	224	64	288
Vanda	1 307	-	1 307
SAMMANLAGT	8 649	1496	10 145

Tabell. Kommuner som deltagit i enkäten och antalet svarare

Kurva. Fördelningen av svararna enligt viktigaste bakgrundsvariationer

Förverkligande av motionsrekommendationerna

Rekommendationerna för fysisk aktivitet för vuxna vad gäller uthållighetsmotion är minst 2h 30min "rask uthållighetsmotion" ELLER minst 1h 15min "belastande uthållighetsmotion" per vecka. Rask uthållighetsmotion är fysisk aktivitet som gör att man blir lite andfådd (t.ex. promenad, gårdsarbete o.s.v.) och belastande uthållighetsmotion är mer effektiv fysisk aktivitet som gör att man svettas och blir riktigt andfådd (t.ex. motionslöpning).

Förutom uthållighetsmotionen omfattar rekommendationerna fysisk aktivitet som förbättrar muskelkonditionen minst 2 gånger per vecka (t.ex. gymträning, ledd gymnastik, bollspel, mm.)

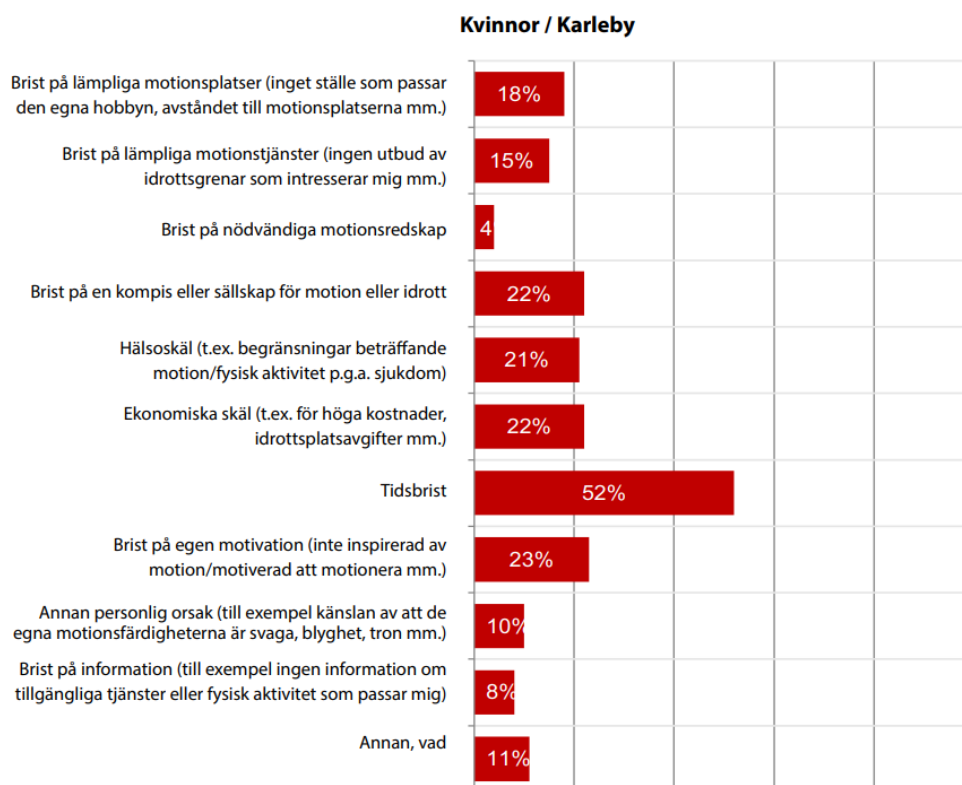
För personer över 65 år betonas utöver ovan nämnda rekommendation för uthållighetsmotion dessutom träning 2–3 ggr/vecka för bevarandet av muskelkonditionen och smidigheten samt för övning av balansen.

I enkäten ombads svararna uppskatta om de motionerar i enligt med motionsrekommendationerna.

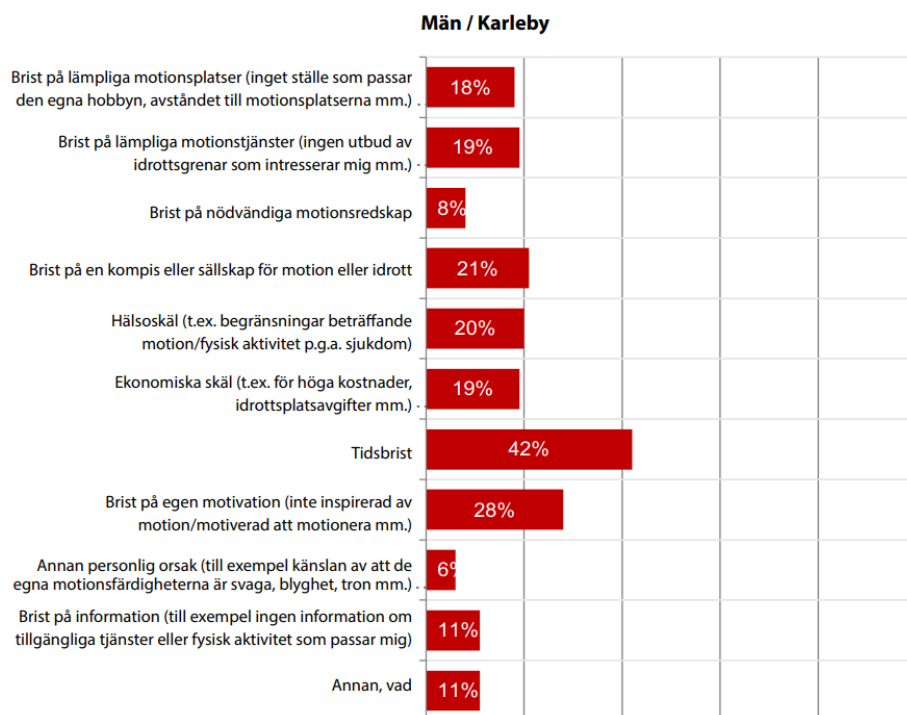
Av svararna meddelade 44 procent att rekommendationen uppfylls till alla delar. 34 procent meddelade åter att rekommendationen uppfylls beträffande mängden uthållighetsmotion, medan 9 procent upplevde att rekommendationen uppfylls beträffande mängden muskelkonditionsmotion. 10 procent svarade att rekommendationen inte alls uppfylls.

Motionsförhinder

Svararna ombads välja orsaker till varför motionsrekommendationerna inte uppfylls för deras del. För kvinnor var den vanligaste orsaken tidsbrist (52%).

Också bland män var tidsbristen den vanligaste orsaken (42 %). Dessutom betonades bristen på egen motivation (28 %).

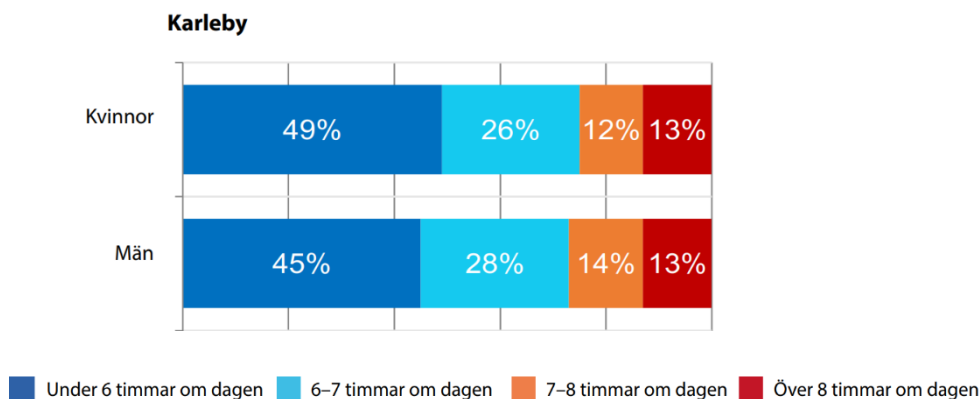

I granskningen åldersgruppvis betonas tidsbristen i åldersgrupperna under 35 år samt 35–65-åringar. Bland över 65-åringar var det vanligaste motionsförhindret åter hälsoskäl (t.ex. begränsningar beträffande motion/fysisk aktivitet p.g.a. sjukdom.)

Hur mycket sitter man

Med tanke på hälsa och välbefinnande är det skadligt för hälsan att sitta alltför länge och oavbrutet. Det finns inga exakta rekommendationer för mängden sittande, men det rekommenderas dock att man strävar efter att inte sitta över 7 timmar per dag.

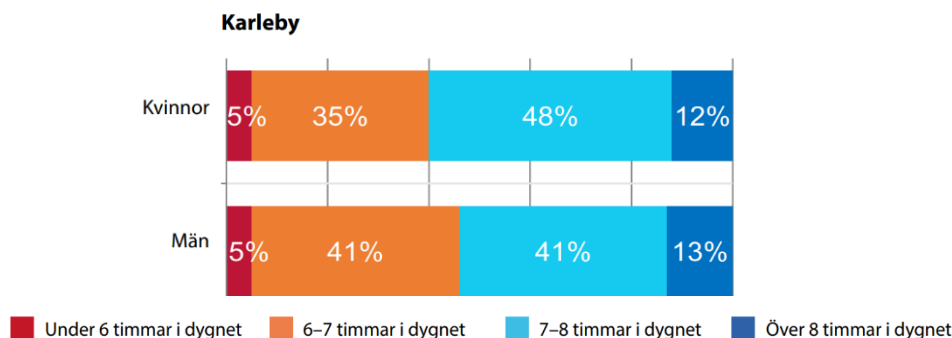
Svararna ombads uppskatta hur mycket de sitter under en normal vardag. Både bland kvinnor och män sitter 13 procent över 8 timmar om dagen. Dessutom sitter 26 procent av kvinnorna och 28 procent av männen 7 - 8 timmar om dagen.

Sönmängden

Sömnbehovet är till en viss del individuellt, men 7–9 timmar sömn i dygnet rekommenderas allmänt. Otillräcklig sömn inverkar negativt på humöret och piggheten samt på flera hälsfaktorer.

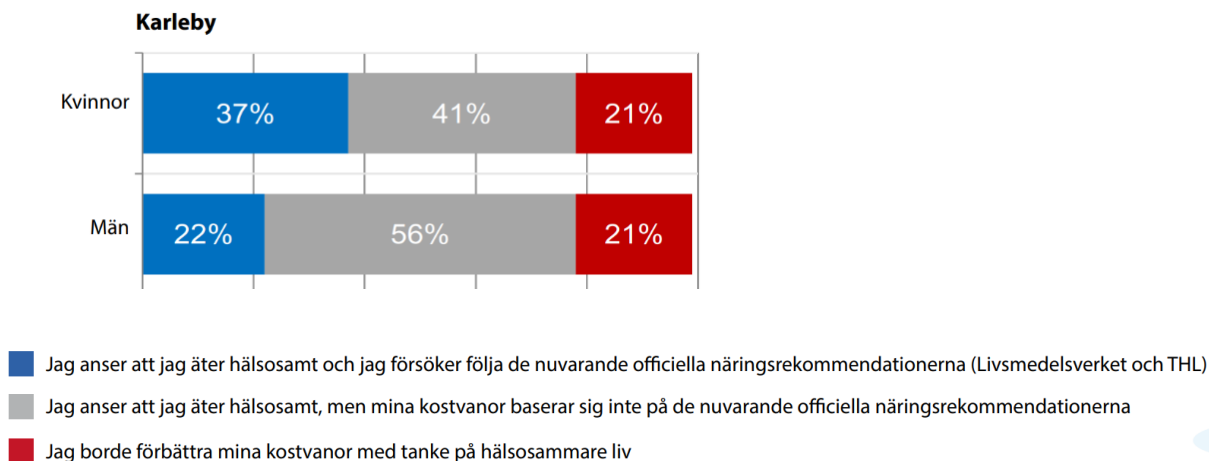
Svararna ombads uppskatta mängden sömn under en vanlig vardag. Både bland män och kvinnor meddelade 5 procent att de sover under 6 timmar i dygnet. Dessutom meddelade 35 procent av kvinnorna och 41 procent av männen att de sover 6 - 7 timmar i dygnet.

Kostvanor

Enligt näringsrekommendationerna finns det flera sätt att äta bra. Det finns inte enbart ett enda sätt att äta hälsosamt utan en hälsosam kost kan ha många olika sammansättningar. En regelbunden måltidsrytm med 3–4 timmars intervaller och mångsidig kost hjälper oss att orka och hålla oss friska.

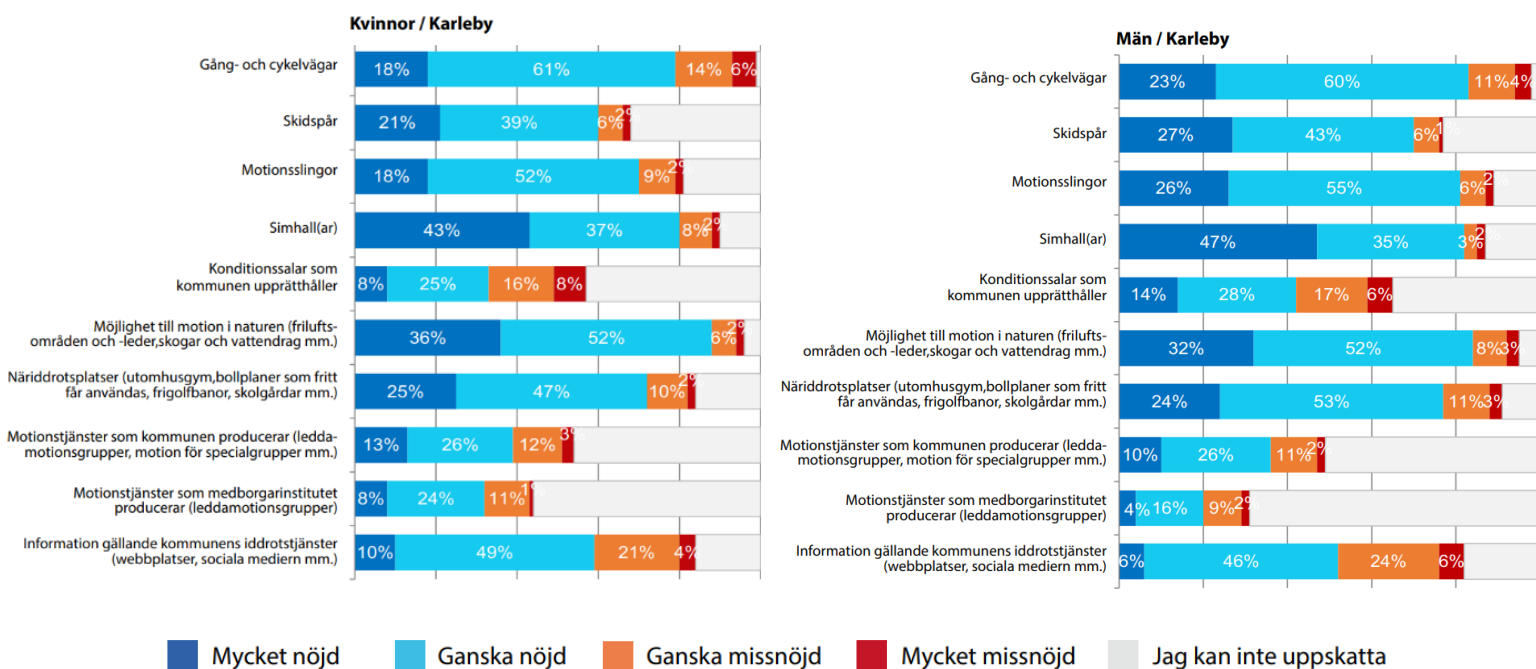
Svararna ombads uppskatta sina nuvarande kostvanor och att välja det alternativ som beskriver dem bäst. 21 procent både bland kvinnor och män svarade att de borde förbättra sina nuvarande kostvanor med tanke på hälsosammare liv.

Utvärdering av kommunens motionstjänster

Svararna ombads bedöma hur nöjda de är med nuläget i den egna kommunen vad gäller förhållandena och tjänsterna för motion och idrott. Bedömningen skulle göras bara utgående från den egna motionsaktiviteten och egna behov.

Stadens vuxenbefolkning är i bred utsträckning nöjd med förhållandena för vardagsmotion och motion i naturen (ca 80 % nöjda med leder för gång- och cykeltrafik och över 85 % med möjligheterna att röra sig i naturen). Nöjdheten med Karlebyns förhållanden för närmotion (75%) och simhallen (över 80%) var bättre än hela materialets genomsnitt.

Sammanfattning

POSITIVT

- I åldersgruppen för under 35-åringar uppfylls motionsrekommendationerna i Karleby klart oftare än genomsnittet
- Över 70 procent av svararna bedömde att de idrottstjänster som Karleby stad tillhandahåller är bra eller utmärkta som helhet. Resultatet var bättre än hela materialets genomsnitt.
- Stadens vuxenbefolkning är i bred utsträckning nöjd med förhållandena för vardagsmotion och motion i naturen (ca 80 % nöjda med leder för gång- och cykeltrafik och över 85 % med möjligheterna att röra sig i naturen)
- Man är nöjdare än hela materialets genomsnitt med förhållandena för närmotion i Karleby (75 %) och simhallen (över 80 %)
- Över 65-åriga Karlebybor utövar konditionsträning mera regelbundet än materialets genomsnitt
- Vuxenbefolkningen känner rätt bra till rekommendationerna som anknyter till sömn och kost

OROSMOMENT

- Under hälften av stadens vuxenbefolkning rör tillräckligt mycket på sig med tanke på hälsan
- En väsentlig del sitter dagligen för mycket och sover för lite i förhållande till rekommendationerna
- Unga (under 35-åringar) svarare är missnöjdare med förhållandena för vardagsmotion och motion i naturen än annan vuxenbefolkning i Karleby
- I Karleby är klart vanligaste hinder för motionering hälsorelaterade orsaker bland män och tidsbrist bland kvinnor jämfört med materialets genomsnitt
- Ett väsentligt hinder för motionering är för unga (under 35-åringar) dessutom bristen på kompis eller sällskap (38%) samt ekonomiska orsaker (37%)
- Särskilt kvinnor är i Karleby missnöjdare än genomsnittet med konditionssalar som staden upprätthåller

Kommunförbundets välfärdsindikator

Välfärdsindikatorn är en sammanställd indikator som består av tre delområden. För varje delområde har indikatorer slagits fast och varje indikator ställs i relation till värdena i samtliga kommuner. Delområdena får egna totalresultat. Utgående från dessa beräknas ett slutresultat som har ställts i relation till medeltalet (100).

Erik Allardts indelning av dimensionerna för välfärd utgör grunden för delområdena:

- Having (levnadsstandard)
 - Skattepliktiga inkomster, /1000 inv.
 - Personer i hushåll som får utkomststöd, % av invånarna
 - 25 - 64-åringar som får sjukpension, % av samma ålderskategori i totalbefolkningen
 - Sjukfrekvensindex, åldersstandardiserat
 - Trångbodda, %
 - 17 - 24-åringar utan utbildning, % av samma ålderskategori i totalbefolkningen
- Loving (gemenskapsrelationer):
 - Mentalvårdsbesök inom primärvården totalt / 1 000 invånare
 - Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, psykiatri / 1000 18-åringar och äldre
 - Brott mot liv och hälsa som polisen känner till / inv.
 - Andelen enpersonshushåll av alla bostadshushåll
- Being (självförverkligande):
 - Valdeltagande
 - Långtidsarbetslösa, % av arbetskraften
 - Totalantal bibliotekslån

Som variabler har man försökt välja indikatorer som beskriver delområdena på bästa möjliga sätt. Valet har begränsats av att man behöver få uppgifter från varje kommun. I välfärdsindikatorn ställs de genomsnittliga svaren i relation till varandra så att **medeltalet får värdet 100 och resultat under medeltalet ett lägre värde än 100, medan resultat över medeltalet får ett högre värde än 100**. För välfärdsindikatorn har det valts faktorer som inte är baserade på enkätsvar och som finns tillgängliga i nästan alla kommuner. Indikatorn baseras på kvantitativa, inte kvalitativa data. Indikatorn uppdateras två gånger om året, på våren och hösten, för de bakgrundsvariabler som det finns tillgängliga nya uppgifter om.

Karleby's välfärdsindikator är 99 (på basis av uppgifter 2022). Resultatet ligger något under alla kommuners medeltal. Av jämförelsekommunerna är resultatet för Seinäjoki bättre än för Karleby.

Välfärdsindikator

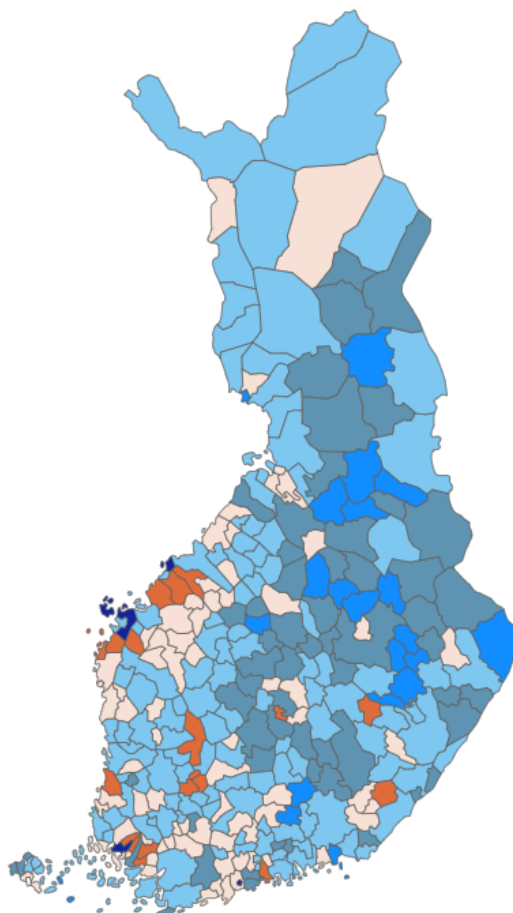
Kommun

Karleby	99
S:t Michel	93
Borgå	92
Seinäjäki	108

Alla Finlands kommuner:

Hyvinvointi-indikaattori

- 1. < 80
- 2. 80-89
- 3. 90-99
- 4. 100-109
- 5. 110-119
- 6. > 119

Närmare kommunspezifika uppgifter i anknötning till kartan finns på:

<https://www.kommunforbundet.fi/valfard-och-bildning/framjande-av-valfard-och-halsa/valfardsindikator>

Välfärdsplan för äldre 2023 - 2025

Kommunerna och välfärdsområdena har ett delat och gemensamt ansvar för att främja invånarnas välfärd och hälsa. Som en del av välfärdsberättelsen och -planen som avses i 6 § 3 moment i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) ska kommun utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand. 4 § och 5 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre förpliktar och styr kommunerna att främja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa och delaktighet samt att stödja hemmaboende äldres funktionsförmåga samt att förbättra äldres tillgång till service och servicens tillgänglighet. (Finlex. Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 2012, nedan lagen om äldreomsorg).

I 12 § i lagen om äldreomsorg förutsätts att kommunerna ordnar rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand. Enligt 1 § i kommunallagen ska kommunen och samkommunen främja sina invånares välfärd. Enligt 4 § i lagen om äldreomsorg ska de olika kommunala verksamheterna samarbeta för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand. Dessutom ska kommunen, i syfte att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand, samarbeta med offentliga myndigheter, företag, organisationer som företräder den äldre befolkningen och andra allmännyttiga samfund som är verksamma i kommunen. (Finlex. Lagen om äldreomsorg 2012).

Mellersta Österbottens välfärdsområde har utarbetat en välfärdsplan för äldre 2023–2025. Karleby stad har för egen del i välfärdsplanen för äldre infört kommunspecifikt planerat etappmål, åtgärder, ansvar/gränssnitt samt indikatorer för förverkligande av välfärdsplanens strategiska mål.

Strategiska insatsområden och mål i Mellersta Österbottens regionala välfärdsplan för äldre 2023–2025 är

- främjande av den äldre befolkningens välbefinnande, delaktighet och hälsa
- förebyggande av äldres fallolyckor
- minskning av upplevd ensamhet bland äldre

Välfärdsplanen för äldre är som bäst i välfärdsområdets förvaltning för godkännande och efter godkännandet kan man bekanta sig med den på Soites webbplats.

KOMMUNENS TJÄNSTER

Kulturverksamhet som främjar välfärden och hälsan

Vartannat år samlar institutet för hälsa och välfärd (THL) uppgifter om hälsofrämjande kulturverksamhet. Datainsamlingen förverkligas i samarbete med undervisnings- och kulturministeriets Kultur- och konstpolitiska avdelning, Finlands Kommunförbund, Utbildningsstyrelsen, Statistikcentralen, avdelningen för välfärd och tjänster vid Social- och hälsovårdsministeriet, kulturpolitiska forskningscentret Cupore, Regionförvaltningsverket i Södra Finland och Centret för konstfrämjande. Data samlas in med två års mellanrum på våren under ojämnna år.

Med hjälp av datainsamlingen utreds kommunernas åtgärder, resurser och verksamhetspraxis i fråga om kultur. Utvecklingen av informationsproduktion och informationsresursen anknyter till undervisnings- och

kulturministeriets kulturpolitiska linjeringar och uppföljningen av dem samt till verkställandet av lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019).

Datainsamlingen omfattar bl.a.

- kultur i kommunstrategin
- beaktandet av olika befolkningsgrupper i kommunens kulturverksamhet
- kommuninvånarnas möjligheter att delta och påverka
- beaktande av kultur i den omfattande välfärdsberättelsen
- kommunens åtgärder som främjar hälsa och välfärd i kulturverksamhetsplanen
- samarbete mellan olika kulturaktörer och kommunen
- användning av kulturlokaler
- kulturfostran för barn och unga och åtgärder som främjar den grundläggande konstutbildningen
- beslut om efterföljande av procentprincipen i samband med byggande

Uppgifterna kompletteras med data från datasystemet Statistik för allmänna biblioteken i Finland, Statistikcentralen och Statskontoret.

För Karleby del är resultatet för datainsamlingen bra och det totala poängtalet ligger över landets medelvärde.

Poäng	Karleby 2023	Hela landet 2023
Kultur totala poäng	87	71
Engagemang	72	66
Ledning	100	72
Uppföljning och behovsanalys	100	66
Resurser	70	65
Delaktighet	100	78
Övrig kärnverksamhet	81	82

Främjande av välfärd och hälsa i kommunledningen

Institutet för hälsa och välfärd, THL, samlar vartannat år in material angående främjande av välfärd och hälsa i kommunledningen. Information samlas in i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Kommunförbund. Datainsamlingen sker på våren med två års mellanrum under ojämna år. Blanketten för insamling av data skickas elektroniskt till alla kommundirektörer. Därtill hämtas uppgifter om understöd till sammanslutningar från Statskontoret.

Med hjälp av resultaten uppföljs, utvärderas och utvecklas kommunernas främjande av hälsa och förändringar.

I datainsamlingen granskas särskilt kommunledningens roll i och betydelse för arbetet med att främja välfärd och hälsa som rör alla sektorer.

Datainsamlingen gäller bl.a.

- genomförande av lagstadgat arbete för att främja välfärd och hälsa i kommunen
- förutsättningarna för tväradministrativt arbete i syfte att främja välfärd och hälsa
- hur främjandet av välfärd och hälsa synliggörs i kommunens verksamhets- och ekonomiplaner, strategin, beslut o.d.
- uppföljning och utvärdering av kommuninvånarnas välfärd och hälsa
- kommuninvånarnas möjligheter att påverka och delta
- kontaktytor mellan kommunen och välfärdsområdet.

För Karleby del är resultatet av datainsamlingen 2023 bra och det totala poängtalet ligger över hela landets medelvärde. Bara vad gäller resurser är poängtalet lägre än hela landets medelvärde.

Poäng	Karleby 2023	Hela landet 2023
Kommunledning totala poäng	88	83
Engagemang	90	83
Ledning	95	86
Uppföljning och behovsanalys	100	90
Resurser	62	78
Delaktighet	92	77

Servicenöjdhetsenkät

I servicenöjdhetsenkäten 2023 bedömde kommuninvånarna den service som Karleby stad producerar. Den allmänna nöjdheten med servicen (3,5) var på samma nivå som i enkäten år 2022. Servicehelheterna bedömdes på en skala 1–5.

I Karleby var svararna mest nöjda med bibliotekstjänsterna (4,4), förskoleundervisningen (4,1), den grundläggande utbildningen (4,0 årskurserna 1–6 och 3,9 årskurserna 7–9), medborgarinstitutet (4,0), museitjänsterna (3,9) och parkerna (3,9).

Karlebyborna ansåg att det fanns mest utvecklingsbehov när det gäller kollektivtrafiken (2,6) och byggnadstillsynen (2,7).

Enkäten om kommuninvånarnas nöjdhet med servicen genomfördes 4–31.12.2023 och 1 451 Karlebybor svarade på enkäten. Av svararna bodde 90 procent i Karleby, resten i Kelviå (5 %), Lochteå (4 %) och Ullava (1 %).

I Karlebys stadsstrategi är kommuninvånarnas nöjdhet med servicen en av indikatorerna för fullmäktigeperiodens mål. Målet är att under fullmäktigeperioden nå ett medeltal på 3,5 när det gäller nöjdhet med servicen (skala 1–5).

Bedömning av insatsområden, mål och åtgärder i välfärdsplanen 2022–2025

Välfärdsplanens insatsområden 2022–2025 vilka härletts ur strategin är:

1. Upplevelser
2. Barnvänlighet
3. Hållbar utveckling
4. Fungerande arbetsmarknader

Hur välfärdsplanens mål och åtgärder framskrider

Vid uppföljningen av hur åtgärder som anknyter till uppsatta mål framskrider används klassificeringen: inte påbörjats, under planering, förverkligande pågår, slutförd.

I bilaga 1 kan man följa med hur olika åtgärder framskrider år 2023.

Åtgärder inom förebyggande rusmedelsarbete läggs till välfärdsplanen

Under den årliga granskningen av välfärdsplanen är det möjligt att lägga till nya åtgärder och på motsvarande sätt ta bort redan förverkligade åtgärder.

HYTE-gruppen har beslutat lägga till följande åtgärder inom förebyggande rusmedelsarbete till välfärdsplanen:

- Barn och unga informeras om olika nikotinprodukters inverkan på hälsan och välbefinnandet
- Med hjälp av utbildning säkerställs att yrkeskunniga som arbetar bland ungdomar har information och kunskap om aktuella fenomen som anknyter till droger
- Ungdomslokalerna får en handlingsmodell för rusmedelsarbete. Det finns material för förebyggande rusmedelsarbete vid ungdomslokalerna. Implementeringsarbete görs bland ungdomar.
- Man informerar om missbruksolägenheter och vilken nytta det medför befolkningen om man slutar med rusmedel. Informering bl.a. under rusmedelsförebyggande veckan, kampanjer, information om välfärdsområdets tjänster.

Förebyggande rusmedelsarbete bygger på lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015). Enligt lagen omfattar förebyggande rusmedelsarbete förebyggande av skador som orsakas av alkohol, tobak, narkotika och andra ämnen som används i berusningssyfte eller av penningsspel. Kommunen bär huvudansvaret för förebyggande rusmedelsarbete. (THL)

Förebyggande rusmedelsarbete utgör en del av främjandet av välbefinnande, hälsa och säkerhet. Dess syfte är att förebygga och minska de olägenheter som användningen av rusmedel orsakar såväl användaren som hans närmaste och samhället. Arbetet syftar också till att öka förståelsen för användningen av rusmedel och anknytande fenomen samt att främja förverkligandet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i ärenden som anknyter till rusmedel. Arbetet måste alltid grunda sig på undersökt fakta och vetenskapliga uppgifter om användningen av rusmedel och olägenheter de orsakar. (THL)

BILAGA 1:

UPPLEVELSER

ÅTGÄRD	MÅL-GRUPP	TEMA	ANSVAR OCH UPPFÖLJNING	FRAMSKRIDNING 2023
Mål: Mångsidiga alternativ för boende, trygga och trivsamma levnadsmiljöer, levande stadscentrum och aktiva				
Invånarna säkerställs en trivsam och trygg levnadsmiljö genom att man upprätthåller flexibla trafikleder, områden och möjligheter att röra sig.	barn unga invånare i arbetsför ålder äldre	främjande av säkerheten / allmänt främjande av välmåendet	Ansvar: byggnation, infrastrukturbyggande, planering Uppföljning: årlig trafiksäkerhetsstatistik, statistik över underhåll av trafikleder, parker som underhålls (ha) och näridrottsplatser	förverkligande pågår
Det går smidigt och tryggt att ta sig fram i Karleby. Nätverket för gång-, cykel- och mopedtrafik är säkert och omfattande. Nätverksplanen för gång-, cykel- och mopedtrafik (2021) verkställs vad gäller planering.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av säkerheten	Ansvar: planering, infrastrukturbyggande Uppföljning: projekt som ingår i nätverksplanen (antal/längd)	förverkligande pågår
Deltagande i styrningen, planeringen och förverkligandet av Idrottsparken-Evenemangsparken.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	sunda levnadsvanor	Ansvar: stadsmiljö och idrottstjänster Samarbetspartner: Karleby Idrottspark Ab, föreningar och evenemangsarrangörer Uppföljning: planerna och förverkligandet som gäller idrottsparken framskrider	förverkligande pågår
Mål: Mångsidigt och särpräglad kultur-, idrotts- och evenemangsutbud				
Invånarnas välfärd och hälsa främjas med hjälp av motion. Målet är att nå särskilt de personer som inte motionerar tillräckligt med tanke på hälsan.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	sunda levnadsvanor	Ansvar: idrottstjänster Samarbetspartner: välfärdsområdet, föreningar och organisationer Uppföljning: utvecklingen i antalet personer som utnyttjar motionsrådgivning, ledda motionsgrupper och specialmotionskort följs upp	förverkligande pågår
Systematisk utveckling av leder för naturmotion och friluftsliv i enlighet med en godkänd plan. Uppföljning av användningen av naturleder.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	sunda levnadsvanor, främjande av psykisk hälsa	Ansvar: idrottstjänster och stadsmiljö Samarbetspartner: föreningar Uppföljning: genomförda projekt och respons, antal användare	förverkligande pågår
Underhåll av inspirerande och lättillgängliga (när)motionsplatser som uppmuntrar till att motionera. Användarna görs starkt delaktiga i utvecklingen av dem.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	sunda levnadsvanor	Ansvar: idrottstjänster, parker och idrottsplatser Samarbetspartner: kommuninvånare och föreningar Uppföljning: utvecklingen hos användningen av motionsplatser, genomförda projekt och respons	förverkligande pågår
Inklusiv produktion av intellektuell och socialt aktiverande och stimulerande livsinnehåll av konst och kulturarv, Club Renlund evenemangen.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av psykisk hälsa	Ansvar: KHRM museum Uppföljning: upplevd välfärd och livskvalitet, delaktighetsaktivitet	slutförd
Finlandsmodellen för hobbyverksamhet i Karleby (KOHASU) en bestående verksamhetsmodell i kommunen.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: KOHASU-teamet, undervisningstjänster Samarbetspartner: kultur- och idrottstjänster, föreningar och övriga aktörer som ordnar hobbyverksamhet	förverkligande pågår

			Uppföljning: KOHASU-verksamheten fortsätter	
Kulturförstran etableras och stärks tillsammans med småbarnspedagogiken, undervisningstjänster och nätverket av aktörer	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: kulturtjänster Samarbetspartner: tjänster för småbarnspedagogik och undervisning, det regionala nätverket av aktörer inom kulturfältet Uppföljning: genomförande av verksamhet i enlighet med programmet för kulturförstran inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen i Karleby.	Undervisningstjänster: genomförandet Småbarnspedagogik: planeringen
Utveckling av gratis funktioner sommartid för barn och unga i olika åldrar på olika håll i Karleby.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: ungdomstjänster Samarbetspartner: kultur- och idrottstjänster Uppföljning: antal genomförda sommarfunktioner.	förverkligande pågår
Aktivt utbud och diversifiering av museipedagogikens edutainment-serviceurval	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: KHRM museum Uppföljning: statistik över användningen och familjernas aktivering	slutförd
Biblioteket fungerar som en aktiv evenemangsplats och främjar läsande, litteratur och kultur för personer i alla åldrar och erbjuder kommuninvånarna tillgång till material, kunskap och kulturinnehåll.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: bibliotekstjänster Samarbetspartner: kommuninvånare, föreningar, organisationer Uppföljning: de totala lånemängderna, antalet fysiska besök, antalet nätbesök, antalet evenemang	förverkligande pågår
Deltagande i utarbetandet av en vård- och nyttjandeplan för nationalstadsparken. Nationalstadsparken erbjuder möjligheter till rekreation för kommuninvånarna och bevarar stadsnaturen och den byggda kulturmiljön som en stor, enhetlig helhet - invånarnas vardagsrum.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: stadsmiljö, bildningscentralen, centralförvaltningen Uppföljning: färdigställande av vård- och nyttjandeplan	slutförd
Karlebynejdens institut erbjuder många olika slag av kurser för kommuninvånarna med beaktande av regionala särdrag och behov och deltar i och ordnar evenemang i regionen som stöder institutets verksamhet.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: Karlebynejdens institut Samarbetspartner: föreningar och organisationer som verkar i området och aktörer inom olika branscher Uppföljning: kundrespons och kursrespons. Antal deltagare i evenemangen och antal institutets egna evenemang	förverkligande pågår
Mål: Karlebyandan – Vi stärker delaktigheten, samarbetet och gemenskapen				
Att minska äldre personers ensamhet och främja deras funktionsförmåga genom att erbjuda fritidsverksamhet och möjligheter till möten med andra.	äldre	främjande av psykisk hälsa/ främjande av välfärden i allmänhet / sunda levnadsvanor	Ansvar: alla aktörer som erbjuder fritidsverksamhet för äldre Samarbetspartner: arbetsgruppen Kraft i åren, det lokala och regionala nätverket av kulturaktörer Uppföljning: antal genomförda funktioner	förverkligande pågår
Aktivt samarbete med idrottsföreningar och andra aktörer som ordnar motionsverksamhet.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: idrottstjänster Samarbetspartner: föreningar och andra aktörer inom motionsbranschen Uppföljning: utveckling av aktiviteten hos samarbetsprojekt och -nätverk, funktioner och antal deltagare	förverkligande pågår
Aktiv kontakt med det lokala samarbetsnätet inom kulturverksamhet och stödande av föreningarnas självständighet.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: kulturtjänster Samarbetspartner: kulturorganisationer och andra kulturaktörer Uppföljning: utvecklingen av aktiviteten hos kulturverksamheten inom tredje och fjärde sektorn, utvecklingen i antal funktioner, evenemang och deltagare	förverkligande pågår

Ökning av invånarnas delaktighet i stadsmiljön med hjälp av kartbaserade enkäter, projektspecifika workshoppar och utveckling av projektplaneringen.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av delaktighet	Ansvar: stadsmiljö Uppföljning: enkäternas och workshoparnas antal. Gemensamma terrängbesök (antal).	förverkligande pågår
Inklusivt förstärkande av emotionell och kollektiv förankring i orten med hjälp av kulturarvet.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av delaktighet / främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: KHRM museum Uppföljning: invånardelaktighet	slutförd
Stöd till samhörigheten och identiteten samt ett meningsfullt livsinnehåll, personlig, mental och social välfärd med hjälp av konst och kulturarv.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: KHRM museum, Karlebynejdens institut, Bildkonstskolan för barn och unga Uppföljning: upplevd välfärd och livskvalitet, deltagandeaktivitet	förverkligande pågår
Karlebynejdens institut utvecklar en verksamhetsmiljö som uppmuntrar till social gemenskap och stärker samarbetet och nätverket med aktörer inom tredje och fjärde sektorn samt andra intressentgrupper som stöder institutets verksamhet.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av delaktighet	Ansvar: Karlebynejdens institut Samarbetspartner: föreningar, organisationer och aktörer inom olika branscher på området, bl.a.: Taito Keski-Pohjanmaa, by- och körföreningar, Kulturgaraget, Strålande-nätverket Uppföljning: Konstgårdsprojektet framskrider till byggfasen. Antalet samarbetsaktörer och möten. Utvecklingsidéer och verksamhet som föds som resultat av samarbete	förverkligande pågår

BARNVÄNLIGHET

ÅTGÄRD	MÅL-GRUPP	TEMA	ANSVAR OCH UPPFÖLJNING	FRAMSKRIDNING 2023
Mål: Högklassig och trygg småbarnspedagogik och undervisning som erbjuder stöd för växande och lärande				
I tjänster som riktas till barn förebyggs mobbning och främjas samhörighet.	barn	barns och ungas välfärd	Ansvar: alla sektorer som erbjuder tjänster för barn Uppföljning: följs upp med hjälp av enkäten Hälsa i skolan	förverkligande pågår
Främjandet av en trygg uppväxtmiljö i småbarnspedagogiken, med särskild vikt på specialsmåbarnspedagogik, bl.a. ökas småbarnspedagogikens personal.	barn	främjande av säkerheten	Ansvar: småbarnspedagogiken Uppföljning: invånarnas nöjdhet med tjänsterna mäts genom en kundenkät om småbarnspedagogikens tjänster, tillgången till kunnig och kompetent personal	förverkligande pågår
Utveckling av verksamhetsmodellen De otroliga åren (TCM) vid skolorna i samarbete med välfärdsområdet. Syftet med lärarnas grupphanteringsprogram är att främja barnens socioemotionella utveckling, förbättra växelverkan mellan lärare och elever och stärka samarbetet mellan hem och skola.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: tjänster inom småbarnspedagogik och undervisning Samarbetspartner: välfärdsområdet Uppföljning: antalet utbildade handledare (klasslärare och speciallärare)	förverkligande pågår
Ökning av gemenskapen och tryggheten i skolmiljön med hjälp av ungdomsarbete.	barn och unga	främjande av säkerheten	Ansvar: ungdomstjänster Uppföljning: antalet skolor/elever som omfattas av skolungdomsarbetet, bedömning av skolungdomsarbetet (unga, skolornas personal), självbedömning av	förverkligande pågår

			skolungdomsarbetet.	
Främjande av hälsosamma matvanor i bespisningen vid daghem och skolor.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: matservice Uppföljning: man producerar skol- och daghemsmat som följer matschemat och näringsrekommendationerna, antalet personer som deltar i bespisningen och svinnet följs upp, via responssystemet Jamix-menu följs det regelbundet upp hur maten smakar.	förverkligande pågår
Mål: Arbetet med UNICEF:s barnvänlig kommun-verksamhetsplan fortsätter och statusen bibehålls				
I syfte att förutse och följa upp konsekvenserna av besluten för barnen utarbetar sektorerna och ansvarsområdena barnkonsekvensbedömningar (LAVA) när beslut fattas som påverkar barnens fördel och barnens rättigheter.	barn och unga	främjande av delaktighet	Ansvar: alla tjänsteinnehavare som fattar beslut som berör barn. Uppföljning: färdiga barnkonsekvensbedömningar	förverkligande pågår
Sektorerna och ansvarsområdena beaktar främjandet av barnvänligheten i sina budgetar.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: alla tjänsteinnehavare som bereder budgetar. Uppföljning: antal åtgärder med målet att främja barnets rättigheter och barnvänligheten, hyte-kryss i Targetor.	förverkligande pågår
Främjande av säkra skolvägar.	barn och unga	främjande av säkerheten	Ansvar: stadsmiljö, undervisningstjänster Uppföljning: projekt som ingår i nätverksplanen (antal/längd)	förverkligande pågår
Stärkande av en stadsmiljö som är trygg för barn och unga	barn och unga	främjande av säkerheten	Ansvar: ungdomstjänster Uppföljning: mängden ungdomsarbete på fältet (timmar), antal ungdomar man mött	förverkligande pågår
Välfärdsfonden för barn, unga och familjer utnyttjas i främjandet av likvärdighet. Den ekonomiska tröskeln att delta i kultur- eller idrottsverksamhet sänks.	barn, unga och barnfamiljer	barns och ungas välfärd	Ansvar: kultur- och idrottsstjänster, bildningsväsendets team för välfärd och delaktighet Samarbetspartner: Ungdomspass, välfärdsområdet, organisationer Uppföljning: penningssumman av understöd som beviljas ur fonden, ibruktagande av verksamhetsmodeller som stöder kultur- och idrotts hobbyer för unga och användningen av förmånen bland unga.	förverkligande pågår
Mål: Främjande av familjernas välmående				
Verksamheten med metoden Föra barnen på tal fortsätter och utvecklas i samarbete med välfärdsområdet. Arbetet med metoden Föra barnen på tal har utvecklats till stöd för barn och familjer när det sker stora eller små förändringar i deras vardag eller utmaningar förekommer.	barn och barnfamiljer	barns och ungas välfärd	Ansvar: tjänster för småbarnspedagogik och undervisning Samarbetspartner: välfärdsområdet Uppföljning: Antalet experter på metoden Föra barnen på tal och antalet genomförda Föra barnen på tal-diskussioner	förverkligande pågår
Barn och unga informeras om olika nikotinprodukters inverkan på hälsan och välbefinnandet.	barn, unga och barnfamiljer	barns och ungas välfärd/ främjande av säkerheten	Ansvar: ungdomstjänster, koordinatör för förebyggande rusmedelsarbete Samarbetspartner: Ehyt ry Uppföljning: Skolhälsoenkät, nyckelindikatorer om alkohol och andra droger	förverkligande pågår

Med hjälp av utbildning säkerställs att yrkeskunniga som arbetar bland ungdomar har information och kunskap om aktuella fenomen som anknyter till droger.	barn, unga och barnfamiljer	barns och ungas välfärd / främjande av säkerheten	Ansvar: ungdomstjänster, koordinator för förebyggande rusmedelsarbete Uppföljning: ordnad utbildning	förverkligande pågår
Ungdomslokaler får en handlingsmodell för rusmedelsarbete. Det finns material för förebyggande rusmedelsarbete vid ungdomslokalerna. Implementeringsarbete görs bland ungdomar.	barn, unga och barnfamiljer	barns och ungas välfärd / främjande av säkerheten	Ansvar: ungdomstjänster Uppföljning: Handlingsmodellen för rusmedelsarbete utarbetas, implementeringsarbete görs	förverkligande pågår
Man informerar om missbruksolägenheter och vilken nytta det medför befolkningen om man slutar med rusmedel. Informering bl.a. under rusmedelsförebyggande veckan, kampanjer, information om välfärdsområdets tjänster.	barn, unga och barnfamiljer, invånare i arbetsför ålder, äldre	barns och ungas välfärd / främjande av välfärden i allmänhet / sunda levnadsvanor	Ansvar: ungdomstjänster, koordinator för förebyggande rusmedelsarbete, välfärdskoordinator Uppföljning: Informeringen förverkligas	förverkligande pågår
Mål: Barn och unga görs genuint delaktiga				
Ett utvecklingsprogram för barns och ungas delaktighet utarbetas.	barn och unga	främjande av delaktighet	Ansvar: undervisnings- och ungdomstjänster Uppföljning: dokument och modell produceras färdigt.	slutförd
När skolor, småbarnspedagogikens lokaler och näridrottsplatser planeras hörs och delaktiggörs barn och unga. En bestående verksamhetsform för delaktiggörande av barn och unga i stadens byggprojekt.	barn och unga	främjande av delaktighet	Ansvar: stadsmiljö och bildningsväsendet Uppföljning: ett bestående verksamhetsform som delaktiggör barn och unga i stadens byggnads- eller investeringsprojekt, antal delaktighetsenkäter i Targetor.	slutförd
Stärkande av barns delaktighet och stöd till identitetsbildningen med metoder som anknyter till konst och kulturarv, edutainment-serviceutbudet.	barn	främjande av delaktighet / barns och ungas välfärd	Ansvar: KHRM museum Uppföljning: uppbyggande av den upplevda identiteten och rötterna, antal deltagare	förverkligande pågår

HÅLLBAR UTVECKLING

ÅTGÄRD	MÅLGRUPP	TEMA	ANSVAR OCH UPPFÖLJNING	FRAMSKRIDANDE 2023
Mål: Hållbar utveckling och konsekvenser för klimatet beaktas i beslutsfattande och resurser				
Staden fattar under våren 2023 nödvändiga beslut och vidtar nödvändiga åtgärder i syfte att fylla Hinku-nätverkets kriterier. Hinku-nätverket har grundats år 2008 och är ett nätverk för pionjärer inom dämpandet av klimatförändringen.	barn, unga, invånare i arbetsför ålder, äldre	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: stadens organisation i sin helhet Uppföljning: Mätinstrumenten kompletteras efter att klimatmålen godkänts	förverkligande pågår
Mål: Klimatmedvetenheten ökas och hushållen stöds				

Miljöfostran med hjälp av naturskolan.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: tillstånd och undervisningstjänster Samarbetspartner: Ungdomscentra Villa Elba Uppföljning: antal dagar i naturskola och fadderklass (st.)	förverkligande pågår
KEKO (projektet Kestävä Kokkola) Projektet införlivar klimat- och hållbarhetsfostran i verksamheten inom den grundläggande utbildningen i Karleby.	barn och unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: undervisningstjänster Samarbetspartner: Ungdomscentra Villa Elba och övriga aktörer som deltar i projekten Uppföljning: uppföljning av vidtagna projektåtgärder	förverkligande pågår

FUNGERANDE ARBETSMARKNADER

ÅTGÄRD	MÅL-GRUPP	TEMA	ANSVAR OCH UPPFÖLJNING	FRAM-SKRIDANDE 2023
Mål: Klientarbetet inom skötseln av sysselsättningen fokuserar på unga och de som snabbt sysselsätts.				
Handlednings- och rådgivningstjänster samt servicehandledning som riktas till unga. Navigatorverksamheten och det uppsökande ungdomsarbetet.	unga	barns och ungas välfärd	Ansvar: ungdomstjänster Uppföljning: Navigatorverksamhetens och det uppsökande ungdomsarbetets klientel.	förverkligande pågår
Utvecklande av nya servicemodeller och regionalt samarbete för vägar till sysselsättning för unga.	unga, invånare i arbetsför ålder	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvar: sysselsättningstjänster Samarbetspartner: välfärdsområdet Uppföljning: Andelen personer under 25 år av arbetslösa arbetssökande minskar från andelen år 2022.	förverkligande pågår
Mål: Vi stödjer också delvis övergång till arbetslivet och skapar konkreta verksamhetsformer för de vilkas arbetsförmåga inte är tillräcklig för arbetsmarknaden				
Samarbetet med välfärdsområdet ökar och behovsprövade understöd beviljas till föreningar.	invånare i arbetsför ålder	främjande av välfärden i allmänhet	Ansvarig part: sysselsättningstjänster Samarbetspartner: välfärdsområdet Uppföljning: antalet klienter och handledningar inom kommunförsöket och teamet för arbetsförmåga. Understöd till föreningar (summa/antal).	förverkligande pågår